

РЕШЕНИЕ

за допълнение на Етичния кодекс на адвоката (Приет с Решение № 324 от 08.07.2005 г. на Висшия адвокатски съвет, обн. в ДВ, бр. 60/22.07.2025 г., изм. и доп. с Решение № 724/30.0.2010 г. на ВАДвС, обн. в ДВ, бр. 43/08.06.2010 г., с Решение № 750/24.02.2023 г. на ВАДвС, обн. в ДВ, бр. 31/07.04.2024 г., и с Решение № 1581/06.02.2025 г. на ВАДвС, обн. в ДВ, бр. 14/18.02.2025 г.)

§ 1. В Етичния кодекс на адвоката, приет с Решение № 324 от 08.07.2005 г. на Висшия адвокатски съвет, обн. в ДВ, бр. 60/22.07.2025 г., изм. и доп. с Решение № 724/30.0.2010 г. на ВАДвС, обн. в ДВ, бр. 43/08.06.2010 г., с Решение № 750/24.02.2023 г. на ВАДвС, обн. в ДВ, бр. 31/07.04.2024 г., и с Решение № 1581/06.02.2025 г. на ВАДвС, обн. в ДВ, бр. 14/18.02.2025 г., се създават:

1. Нов Раздел VI, озаглавен „Използване на системи с изкуствен интелект“, със следното съдържание:

Раздел VI.

ИЗПОЛЗВАНЕ НА СИСТЕМИ С ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ

Дефиниции

Чл. 35. (1) По смисъла на този раздел понятията „система с изкуствен интелект“, „модел с изкуствен интелект с общо предназначение“, „доставчик“, „лични данни“ и всички други понятия, използвани във връзка със системи или модели с изкуствен интелект, имат значението, определено в Регламент (ЕС) 2024/1689 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 година за установяване на хармонизирани правила относно изкуствения интелект и за изменение на регламенти (ЕО) № 300/2008, (ЕС) № 167/2013, (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, (ЕС) 2018/1139 и (ЕС) 2019/2144 и директиви 2014/90/ЕС, (ЕС) 2016/797 и (ЕС) 2020/1828 (Акт за изкуствения интелект).

(2) Настоящият раздел се прилага независимо дали системата с изкуствен интелект се използва самостоятелно или като функционалност, вградена в друго програмно обезпечаване, приложение, платформа или услуга.

Предварително проучване на системата

Чл. 36. (1) Преди да използва система с изкуствен интелект в професионалната си дейност, адвокатът е длъжен да се увери, че притежава достатъчни познания за:

- 1.** предназначението, характеристиките и ограниченията на системата;
- 2.** начина, по който въведените от потребителя данни ще бъдат използвани или съхранявани от доставчика;
- 3.** надеждността на резултатите и рисковете, свързани с използването на системата, включително риск от неточност, непълнота, генериране на несъществуваща или подвеждаща информация, системни отклонения, рисковете от възпроизвеждане или усиливане на съществуващи пристрастия при генериране на информация и прекомерно Хдоверяване на генерираните резултати;

4. приложимите нормативни и професионални изисквания относно защитата на личните данни, опазването на професионалната тайна, защитата на правата върху интелектуална собственост, информационната сигурност и киберсигурността;

(2) Адвокатът е длъжен да се запознае с условията за ползване на съответната система, политиките за поверителност и наличните настройки на системата, за да определи начина, по който въведената информация ще се съхранява, използва, споделя и обработва от доставчика.

Отговорност на адвоката при използване на системи с изкуствен интелект

Чл. 37. (1) Адвокатът може да използва системи с изкуствен интелект като помощно средство. Използването на системи с изкуствен интелект не освобождава адвоката от задължението да формира самостоятелна професионална преценка и да упражнява професията си независимо, компетентно и добросъвестно. Във всички случаи, адвокатът носи професионална отговорност за съдържанието, което използва, подписва, изпраща или предоставя в професионалната си дейност, включително когато това съдържание е изготвено изцяло или частично с помощта на системи с изкуствен интелект.

(2) Използването на системи с изкуствен интелект не освобождава адвоката от задълженията му по този кодекс, по Закона за адвокатурата и по приложимото законодателство. Адвокатът е длъжен да проверява генерирано съдържание от система с изкуствен интелект преди да я използва, като по-специално проверява дали цитираното законодателство, съдебна практика, правна литература, факти и други източници действително съществуват, приложими са към конкретния случай и са цитирани и интерпретирани от системата с изкуствен интелект коректно.

Професионална тайна, поверителност и защита на данните при използване на системи с изкуствен интелект

Чл. 38. (1) Адвокатът не може да въвежда в системи с изкуствен интелект данни, защитени от професионалната тайна по чл. 5, лични данни или друга поверителна информация, без да е взел необходимите мерки за тяхната защита, включително като се е запознал с условията на ползване, политиките за поверителност и мерките за сигурност на системите с изкуствен интелект.

(2) Адвокатът съобразява, че системи с изкуствен интелект могат да бъдат интегрирани в ежедневно използван софтуер, като инструменти за превод, редактиране на текст или четене на документи. Задълженията по този раздел се прилагат и при използването на такива вградени функционалности, дори когато не са изрично обозначени като системи с изкуствен интелект.

(3) Адвокатът не допуска използването на система с изкуствен интелект да доведе до неволно разкриване, смесване или повторно използване на поверителна информация, свързана с различни клиенти, дела или мандати. Това задължение се прилага и когато начинът на използване на системата може да създаде риск от конфликт на интереси.

(4) Адвокатът изисква спазването на задълженията по този раздел и от своя персонал, младши адвокати, стажанти, сътрудници и други лица, които участват в професионалната му дейност или използват системи с изкуствен интелект от негово име.

Автоматизирани правни отговори и обучение

Чл. 39 (1) Адвокатът не може да създава или използва неконтролирани автоматизирани системи, които отговарят автономно на правни въпроси на клиенти или потенциални клиенти, без ясно обозначение, че отговорите са генерирани от система с изкуствен интелект и не представляват персонализиран правен съвет, освен ако не са проверени и одобрени от адвокат.

(2) Използването на системи с изкуствен интелект при обучението и професионалното развитие на адвокати, стажанти и сътрудници не може да замества личното професионално ръководство, надзора и контрола, както и предаването на практически опит от лица с

необходимата професионална квалификация и опит.

2. Нов Раздел VII, озаглавен „Достъп до електронни дела“, със следното съдържание:

Раздел VII.

ДОСТЪП ДО ЕЛЕКТРОННИ ДЕЛА

Добросъвестно упражняване на правото на достъп до електронни дела

Чл. 40. (1) Адвокатът упражнява правото си на достъп до електронни дела чрез Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП) или друга електронна система лично, чрез средствата за електронна идентификация, предвидени в съответната система, добросъвестно и само за допустими професионални цели, функционално свързани с упражняването на адвокатската професия.

(2) Допустими професионални цели за упражняване на правото по ал. 1 са по-специално:

1. извършване на правна преценка относно поемане или предоставяне на защита, представителство или правно съдействие;
2. подготовка на правно становище, правен анализ, консултация или процесуална стратегия във връзка с предоставянето на правна защита и съдействие;
3. установяване и анализ на релевантните факти, обстоятелства и доказателства, необходими за предоставянето на правна защита и съдействие;
4. проверка за наличие на свързано производство;
5. проверка за противоречие в интересите по чл. 13;
6. извършване на правна преценка относно встъпване, привличане или друго процесуално действие в интерес на клиент;
7. извършване на правна преценка относно правните рискове, възможните правни и процесуални последици, както и целесъобразността на предприемане или неприемане на определено правно или процесуално действие;
8. обучителна, академична или научноизследователска дейност, свързана с развитието на правната наука или адвокатската професия, при спазване на изискванията за защита на личните данни и чл. 41;
9. преценка относно поемане и предоставяне на безвъзмездна (*pro bono*) правна защита и съдействие.

(3) Адвокатът не може да използва достъпа до електронни дела за цели, несвързани с упражняването на адвокатската професия, включително за:

1. цели от личен характер;
2. набавяне на информация в интерес на трети лица или за цели, които не попадат сред допустимите професионални цели по този раздел;
3. за получаване на лични или професионални сведения за участници в съдебни производства, когато това не служи обективно на изпълнението на конкретна професионална задача на адвоката или представлява злоупотреба с професионалното му положение;
4. търговски, пазарни или рекламни цели;
5. всяка друга цел, която представлява злоупотреба с правото на достъп или е несъвместима с достойнството, независимостта и почтеността на адвокатската професия.

(4) Адвокатът не може да осъществява масово, систематично или автоматизирано извличане на данни от съдебни дела чрез електронни системи за достъп, независимо от целта, за която се извършва, и независимо дали се осъществява лично от адвоката, чрез друго лице, действащо от негово име, за негова сметка или по негово възлагане, или чрез

използване на автоматизирани софтуерни средства.

(5) Правото по ал. 1 се упражнява само при наличие на конкретна професионална необходимост и за допустима професионална цел по ал. 2, добросъвестно и при спазване на задълженията на адвоката за независимост, защита на законните интереси на клиента, опазване на професионалната тайна, избягване на противоречие в интересите и защита на личните данни.

(6) При упражняване на правото по ал. 1 адвокатът спазва принципа на минимална необходимост, като извлича, копира, съхранява и обработва само информацията и документите, необходими за съответната професионална цел по ал. 2.

Поверителност и професионална защита на информацията, получена чрез достъп до електронни дела

Чл. 41. (1) Информацията, станала известна на адвоката чрез достъп до електронни дела, по които не е процесуален представител, се ползва със същата степен на поверителност и професионална защита, каквато адвокатът дължи на информацията, получена при изпълнение на адвокатски мандат. Адвокатът не може да я използва или разкрива извън необходимото за допустима професионална цел по този раздел.

(2) Задълженията по ал. 1 се прилагат и когато адвокатът е узнал информация от електронни дела чрез друг адвокат, който е осъществил достъпа до тях.

Професионална отговорност и обосновааност

Чл. 42. (1) Адвокатът носи професионална отговорност за всеки осъществен от него достъп до електронно дело и при дисциплинарна проверка е длъжен да обоснове, че достъпът е бил необходим и пропорционален за постигане на допустима професионална цел по чл. 40, ал. 2.

(2) Обосноваването по ал. 1 не може да изисква разкриване на адвокатска тайна или на друга защитена от закона поверителна информация.

(3) Осъществяването на достъп до електронно дело без допустима професионална цел по чл. 40, ал. 2 или в нарушение на изискванията на този раздел представлява нарушение на професионалните задължения на адвоката по смисъла на чл. 132 от Закона за адвокатурата.

Защита на личните данни

Чл. 43. (1) При упражняване на достъп до електронни дела адвокатът е длъжен да спазва приложимото законодателство за защита на личните данни и да предприема необходимите мерки за предотвратяване на неразрешено разкриване, използване или обработване на лични данни на участниците в съдебните производства.

(2) Адвокатът може да копира, съхранява или обработва лични данни, получени чрез достъп до електронни дела, само доколкото това е необходимо за допустима професионална цел по този раздел и в обем, ограничен до необходимото за нейното постигане.

(3) Адвокатът предприема подходящи технически и организационни мерки за защита на информацията и данните, получени чрез достъп до електронни дела.“

ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ